

Miljøtilladelse

Østervej 13, 6760 Ribe

11. august 2022

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 22/16568

Sagsansvarlig: Thomas Løkkebø

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLADELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	9
MEDDELELSESPLIGT	9
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE.....	10
KLAGEVEJLEDNING	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	11
INDLEDNING	11
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	11
Husdyrbrugets beliggenhed	11
Driftsbygninger.....	14
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	15
Foder	18
Husdyrgødning	18
Ressourceforbrug.....	19
Affald	20
Spildevand/restvand	21
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	22
Lugt	22
Støj og rystelser	24
Transport.....	25
Støv, fluer og skadedyr	27
Lys.....	28
Driftsforstyrrelser og uheld	28
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR	29
Landskab og kulturmiljø.....	29
Ammoniakupåvirkning af naturområder.....	30
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	33
HØRING	34
SAMLET VURDERING	34

Indledning

Miljøtilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrproduktionen på Østervej 13, 6760 Ribe i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til miljøtilladelse har været i offentlig høring i 2 uger. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Tilladelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Østervej 13 kan udvides som ansøgt.

Tilladelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 1.686 m² til 2.313 m².
- Etablering og udvidelse af dybstrøelsesstalde.
- Etablering af møddingsplads på 109 m².
- Etablering af ensilageanlæg på 950 m².

Tilladelsen meddeles efter § 16b i husdyrbrugloven¹.

Samtidig meddeles dispensation fra afstandskrav til egen bolig og boring. Dispensation meddeles efter § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og driftsoplysninger

Tilladelsen gives til husdyrbruget beliggende Østervej 13, 6760 Ribe, matrikel nr. 5a Kalvslund By, Kalvslund. Ejendomsnummeret er 5610314141. Bedriftens CVR nr. er 38800434 og CHR nr. er 44.984. Husdyrbruget ejes og drives af Jesper Simonsen, Østervej 13, 6760 Ribe.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 234.964. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Stald- navn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktions- areal m ²
1 kø- stald	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	40
	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.275
2 kvier	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	126
3 dybstrø else	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	50
	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	185
4 dybstrø else – nyt	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	423
5 dybstrø	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	121

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

else - nyt		
Kalveplads	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	93

- Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.

Indretning og drift

- Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
- Husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning og ensilage

- Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gyllebeholder 975 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	238 m ²
Gyllebeholder 2.934 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	687 m ²
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder	75 m ²

- Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Ressourceforbrug

- Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
- Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

- Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

12. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Spildevand

13. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold for nye produktionsarealer (bygning 4 og 5 på kort 2), ensilageplads og mødding (D og G på kort 2), skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 år efter byggeriet er afsluttet.

Lugt

14. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
15. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.

Støj

16. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.

17. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne

land.

18. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Støv

19. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

20. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
21. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

22. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
23. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til maksimalt 25 lux.

Uheld

24. Der skal udarbejdes en beredskabsplan som fastlægger, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Udnyttelse og bortfald

En tilladelse efter §16b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Der er ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri. Der kan såfremt det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af vandløbet, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 11. august 2022 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoeringsportal>).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 8. september 2022.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af tilladelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøtilladelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøtilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Østervej 13, 6760 Ribe har søgt om at udvide dyreholdet.

Denne del af tilladelsen indeholder en nærmere beskrivelse af ansøgningen og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning². Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Jesper Simonsen ønsker at udvide sin kvægbesætning på Østervej 13, 6760 Ribe.

Ved det ansøgte etableres der nye dybstrøelsesafsnit i eksisterende bygninger (stald 4 og 5) og der etableres ensilageplads. Enkelte elementer er allerede etableret og lovliggøres med nærværende tilladelse.

På vegne af ansøger har Sagro den 7. juni 2022 indsendt ansøgning om miljøtilladelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Det endelige ansøgningsskema har nr. 234.964 og er version 1.

Udover Østervej 13 ejer Jesper Simonsen også Bækvej 24, hvor de eneste bygninger er en gyllebeholder og Munskov 3, 6630 Rødding (Vejen Kommune) hvor der er en gyllebeholder og nogle bygninger der benyttes til opbevaring. Endvidere ejes Østervej 1, 6760 Ribe.

På Østervej 1 er der et mindre kvægbrug, afstanden til Østervej 1 er dog ca. 1,5 km. På baggrund af afstanden mellem de to husdyrbrugs anlæg vurderer Esbjerg Kommune, at de to husdyrbrug ikke er teknisk og forureningsmæssigt forbundne og meddeler således en særskilt miljøtilladelse til husdyrproduktionen på Østervej 13.

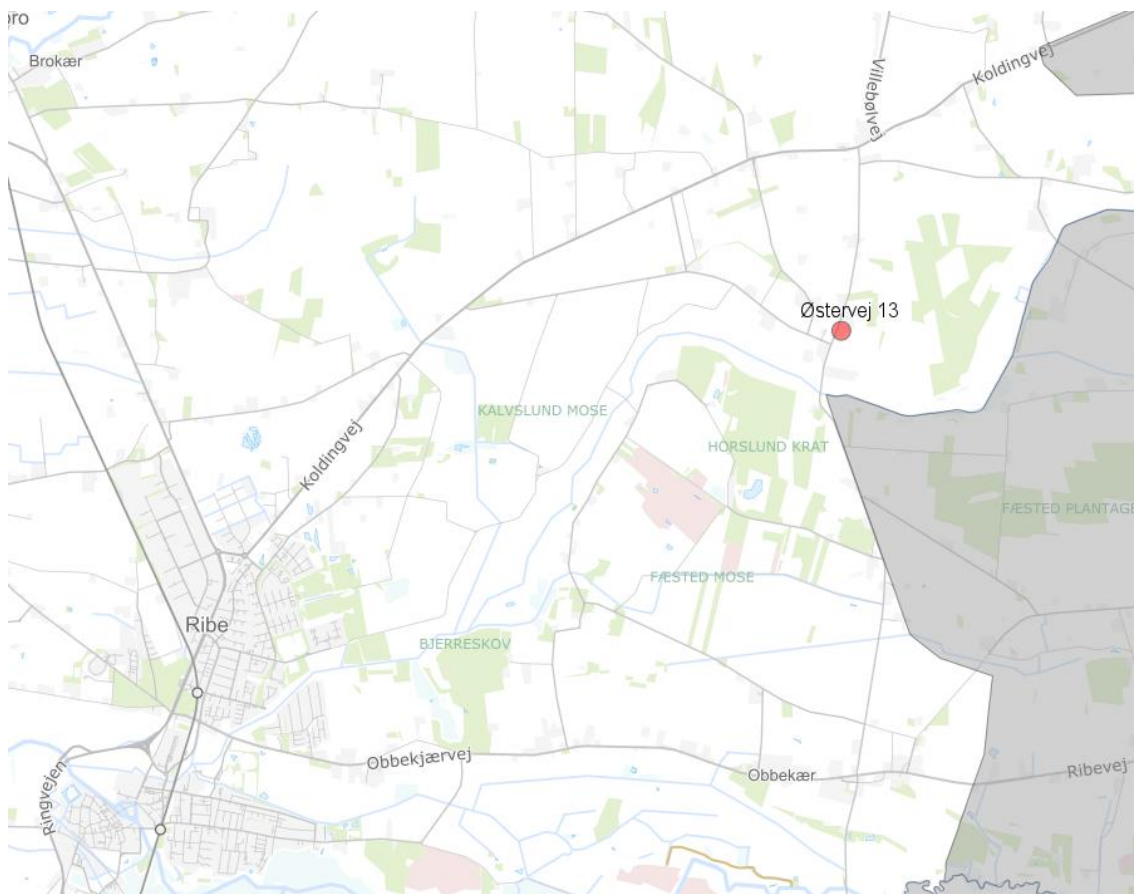
Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område " 33-020-010 - Landområde syd for Kalvslund" i Esbjerg Kommuneplan 2022-34. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

---

² Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 5 km fra eksisterende og fremtidigt byzoneområde (Ribe), samlet bebyggelse er Obbekjær beliggende 4 km mod syd.

Nærmeste nabobeboelse er Østervej 16 beliggende ca. 90 m fra husdyrbruget.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Sørendalsvej 19 beliggende ca. 310 m fra husdyrbruget.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel. Afstanden er målt fra nybyggeri, hvis ikke andet er angivet.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	90 m	Østervej 16	50 m
Lokalplanområde	5 km	Ribe	50 m
Byzoneområder	5 km	Ribe	50 m
Sommerhusområde	Meget langt	Ingen omkring anlægget	50 m
Naboskel	34 m	Skel mod syd	30 m
Beboelse på samme ejendom	8 m	Stald 3	15 m
Levnedsvirksomhed	Meget langt	Ingen i nærheden	25 m
Almen vandindvindingsanlæg	23 m	Boring mod nord ift stald 4.	50 m

Ikke almen vandindvindingsanlæg	Meget langt	Meget mere end 50 m	25 m
Vandløb	300 m	Sydvest for anlægget	15 m /100 m for gyllebeholder til åbent vandløb
Dræn	>15 m	Ingen i nærheden	15 m
Sø	>500 m	Ingen i nærheden	15 m/100 for gyllebeholder til sø > 100m ²
Offentlig vej	24 m	Østervej	15 m
Kategori 1 og 2 natur	800 m	Kategori 2 syd for anlægget	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder med undtagelse af egen bolig og boring de gældende afstandskrav.

Dispensation for afstandskrav til boring og egen bolig

I forbindelse med udvidelsen etableres der nye eller ændrede produktionsarealer i eksisterende bygninger.

Ved etableringen af dybstrøelse i indendørs siloer i bygning 4 overholdes afstandskravet til boring ikke. Afstanden fra boringen til bygning 4 er 23 meter (afstandskravet er 25 m). Afstanden fra egen bolig til stalden i bygning 3 er 8 meter (afstandskravet er 15 m).

Der søges om dispensation til de nævnte afstande.

Ansøgers begrundelse for dispensationerne

Afstanden fra stuehuset til stalden 3 er ca. 8 m. Der ansøges om mulighed for at kunne udvide produktionsarealet med op til 50 m² i stalden. Der søges derfor om dispensation for afstandskravet til beboelse på samme ejendom. Det er en eksisterende staldbygning, hvor der søges om at udnytte den lidt mere. Det kan blive nødvendigt for at kunne overholde fremtidige dyrevældfærdskrav, i forhold til størrelse af kælvningsbokse og aflastningspladser. Stalden ligger optimalt i forhold til kostalden, hvor der er direkte forbindelse mellem dybstrøelsen og ædepladserne ved malkestalden. Hvis der ikke kan gives dispensation for afstandskravene, vil det være nødvendigt at placere kælvningsbokse og aflastningspladser i andre bygninger, hvilket vil umuliggøre at malke og fodre ny kælvende køer og køer i aflastningspladser i kostalden.

Bygningen 4 hvor der lovliggøres et dybstrøelsesareal ligger ca. 23 m fra boringen K (jf. kort X). Der søges om dispensation for afstandskravet til boring. Afstanden fra dybstrøelsen til boringen er ca. 38 m. Dybstrøelsen er etableret i nogle eksisterende ensilagesiloer hvor der er afløb til gyllesystemet. Der er betonbund i hele bygningen og afløb til gyllesystemet, hvilket gør at der ikke er risiko for forurening af boringen fra denne stald. Dybstrøelsen i siloerne er i en eksisterende bygning. Hvis der skal være mere end 25 m fra boringen til bygningen, vil det være nødvendigt at bygge en helt ny stald til kvier på dybstrøelse.

Esbjerg Kommunes vurdering

Det vurderes, at der ikke er praktisk muligt at overholde afstandskravene. I vurderingen lægges der vægt på nødvendigheden af at genanvende eksisterende bygninger (proportionalitets hensyn), og praktisk forhold omkring placering af malkeanlæg ift. køer med behov for malkning. Der lægges i forhold til dispensationen til boring særlig vægt på, at der ikke er dyr indenfor afstandskravet, og at der ikke er risiko for nedsivning fra dybstrøelsesafsnittene.

På baggrund af ovenstående beskrivelse og de stillede vilkår, der fastholder staldsystemer og deres størrelse, vurderer Esbjerg Kommune, at den ansøgte placering ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne, og at der kan meddeles dispensation fra afstandskrav til boring og egen bolig, jf. § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Driftsbygninger

Ved det ansøgte etableres der nye dybstrøelsesafsnit i foderladen og i et halvtag i forbindelse hermed. Der etableres også ny ensilagesilo/ensilageplads og plads der kan anvendes som mødding.

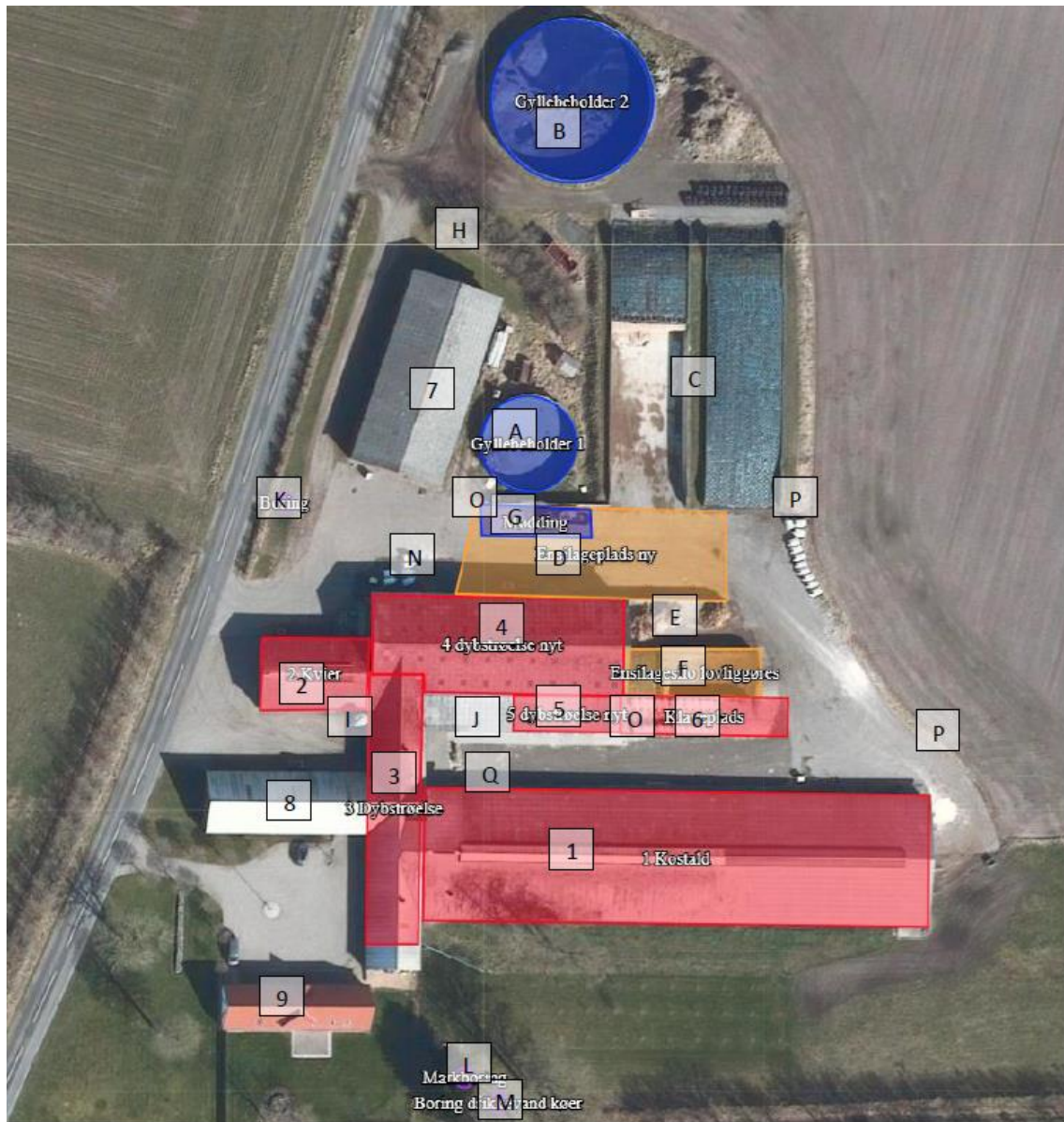
På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
1	Kostald	Bygningsareal: 2.300 m ² Produktionsareal: 1.315 m ²
2	Kviestald	Bygningsareal: 250 m ² Produktionsareal: 126 m ²
3	Dybstrøelse til goldkøer, kælving, nykælver og aflastning.	Bygningsareal: 500 m ² Produktionsareal: 235 m ²
4	NY - Lade hvor der etableres dybstrøelse i 3 indendørsiloer. Opbevaring af løsvare.	Bygningsareal: 820 m ² Produktionsareal: 423 m ²
5	NY - Halvtag der er indrettet med dybstrøelse til kalve/kvier.	Produktionsareal: 121 m ²
6	Plads til kalvehytter	Produktionsareal: 93 m ²
7	Maskinhus	630 m ²
8	Ladebygning hvor en del er tankrum	330 m ²
9	Stuehus	-
A	Gyllebeholder 1	975 m ³
B	Gyllebeholder 2	3.000 m ³
C	Ensilagesiloer anmeldt i 2014	1.500 m ²
D	NY - Plads med asfalt der fremover også kan bruges til ensilage, der fald mod afløb	750 m ²
E	Ensilagesilo	175 m ²
F	NY - Eksisterende ensilagesilo hvor tilladelsen er bortfaldet med godkendelsen fra 2016 og derfor ansøges som ny opbevaringsanlæg.	200 m ²
G	NY - Del af pladsen med asfalt hvor der kan opbevares dybstrøelse indtil afhentning af biogas. Dybstrøelse vil blive opbevaret på pladsen eller i en container. Der er afløb til en pumpebrønd hvorfra vandet pumpes i gyllebeholder 1	109 m ²
H	Døde dyr	-
I	Udendørsilo med kalvefoderblanding	Glasfiber i lysfarve
J	Opbevaring snittet halm	-
K, L M	K: Boring til fyldning af sprøjte m.m. L: Markboring M: Boring drikkevand til køerne	-
N	Vaskeplads	-

O	Udendørs belysning	-
P	NY - udendørs belysning	-
Q	NY - kraftfodersilo, glasfiber ca. 9 m høj	-

Tabel 2: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1 Kostald	2206	Naturlig ventilation	3 m	(#527844) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	40
				(#527841) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1275
2 Kvier	252	Naturlig ventilation	3 m	(#527845) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	126
3 Dybstrøelse	468	Naturlig ventilation	3 m	(#527851) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	50
				(#527848) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	185
4 dybstrøelse nyt	773	Naturlig ventilation	3 m	(#527852) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	423
5 dybstrøelse nyt	126	Naturlig ventilation	3 m	(#527854) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	121
Klaveplads	213	Naturlig ventilation	3 m	(#527855) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	93
Sum						2313
Nudrift						
1 Kostald	2206	Naturlig ventilation	3 m	(#527842) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1275
2 Kvier	252	Naturlig ventilation	3 m	(#527846) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	126
3 Dybstrøelse	468	Naturlig ventilation	3 m	(#527849) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	192
Klaveplads	213	Naturlig ventilation	3 m	(#527901) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	93
Sum						1686
8 års drift						
1 Kostald	2206	Naturlig ventilation	3 m	(#527843) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1275
2 Kvier	252	Naturlig ventilation	3 m	(#527847) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	126
3 Dybstrøelse	468	Naturlig ventilation	3 m	(#527850) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	192

Klæveplads	213	Naturlig ventilation	3 m	(#527902) Flexgruppe: Alle kvæg, Dybstrøelse	0	93
Sum						1686

Tabel 3: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Miljøgodkendelse/tilladelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Afgørelsen er meddelt i 2008.
- Accept efter anmeldeordningen til at etablere ensilagesiloer. Afgørelsen er meddelt maj 2014.

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som nettoareal, dvs. at nakkebomsarealer og drikkekar er fraregnet.

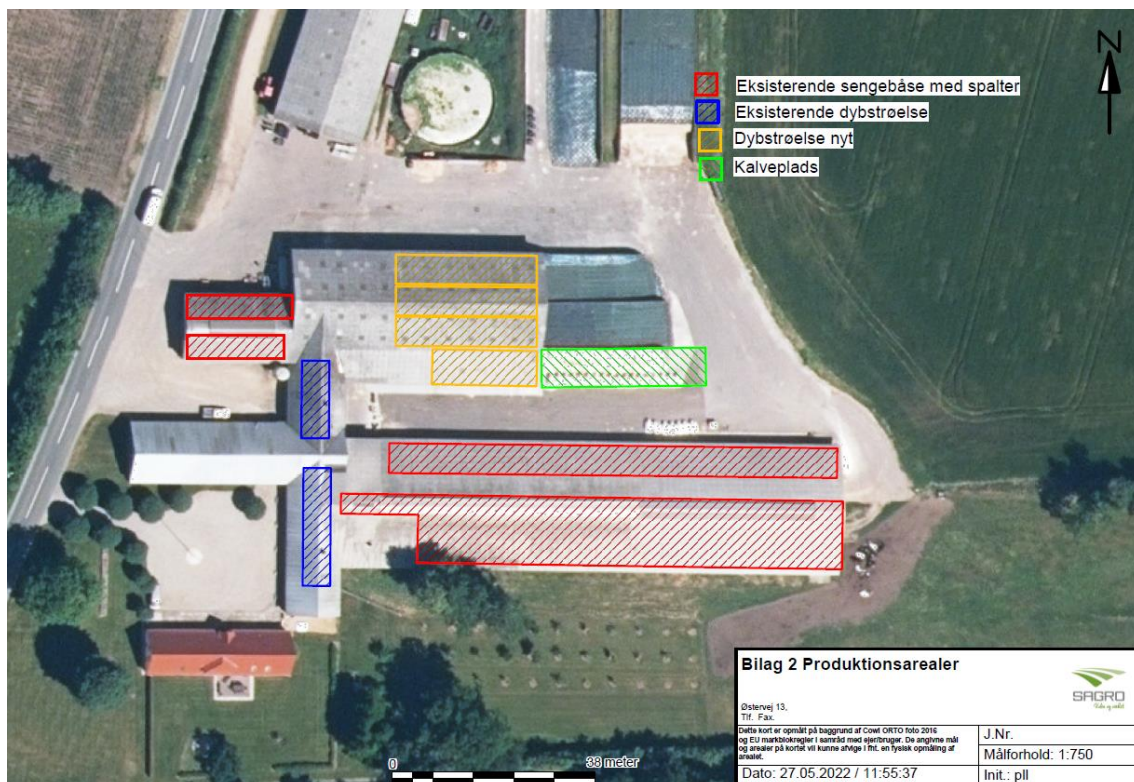
Ansøgt drift:

I staldene er der valgt flexgrupper. Konkret er der valgt følgende flexgrupper:

- Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
- Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse

Det vil sige at der i staldene frit kan vælges mellem alle typer kvæg. Staldsystemerne skal dog være de nævnte.

I ansøgningen er der medsendt en nærmere beskrivelse af produktionsarealet i de enkelte stalde.

Kort 3: Angivelse af produktionsareal

I tilladelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Foder

Køerne fodres med fuldfoder blandet i en fuldfodervogn. Ensilage opbevares i ensilagesiloerne og på pladsen D og eventuelt i markstak, løsvarer opbevares på gulvet i bygning 4. Der er udendørs glasfibersiloer til kraftfoderblanding.

Snittet halm til strøelse i sengebåse opbevares overdækket i marken og under halvtaget markeret med J på situationsplanen.

Halm opbevares på ejendommen Munkskov 3.

Foderblanding sker ved ensilagesiloerne på anlæggets østlige side.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lager og gødningstype:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1	Flydende				238
Gyllebeholder 2	Flydende				687
Mødding	Fast				109

Tabel 4: Oversigt over opbevaringslagre og gødningstyper (på møddingspladsen anvendes 75 m² til gødning).

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøtilladelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Ressourceforbrug

Husdyrbruget forsynes med vand fra offentligt vandværk (stuehus og malkeanlægget) og egen boring (dyrevanding).

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding.

Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr.

Der er tre boringer på husdyrbruget, en anvendes til markvanding, en til drikkevand til køerne og en til fyldning af sprøjte m.m. Der bruges byvand til stuehuset og vask af malkeanlægget.

Ejendommens vandkopper og drikketrug efterses løbende, eventuelle lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til malkeanlæg, mælkekøling, markvanding, belysning, rundskylning af gylle og vertikale ventilatorer.

Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet, foderblanding og arbejdet i stalden.

Af energibesparende teknikker kan nævnes, lyset slukkes og varmepumpe fra gyllekøling til opvarmning af stuehuset.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet og foderblanding.

Dieselolien opbevares i maskinhuset i to overjordiske tanke på hhv. 1.200 og 2.500 liter. Begge tanke er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner, og opbevares i 200 liter tromler i maskinhuset, de er ligeledes placeret på fast bund uden afløb.

Olieaffald afhentes af leverandøren af smøreolie eller anden godkendt modtager af olieaffald.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen³ om indretning, etablering og drift af heraf.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlægget. Rengørings- og desinfektionsmidler opbevares efter leverandørens anvisninger i teknikrummet ved malkestalden. Pesticider opbevares i en gammel fryser i maskinhuset, fryseren står på fast gulv uden afløb. Eventuelle rester bortskaffes til Kommunal Genbrugsplads.

Medicin

Medicin opbevares i teknikrummet ved malkestalden. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i teknikrummet, og afleveres til dyrlæge.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bil-dæk).

---

³ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Husdyrbruget vurderes ikke at frembringe affald ud over ovenstående affaldsfraktioner.

Korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald sikrer mindst mulig belastning af miljøet. Opbevaring skal ske således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand. Affaldet skal bortskaffes enten til genanvendelse/genbrug, forbrænding med nyttiggørelse af energien eller deponering.

Alle har pligt til at kildesortere affald. Genanvendelse/genbrug har højeste prioritet, mens deponering kun benyttes, hvis affaldet ikke kan genanvendes/genbruges, ikke er forbrændingseget, eller det ikke skal specialbehandles.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

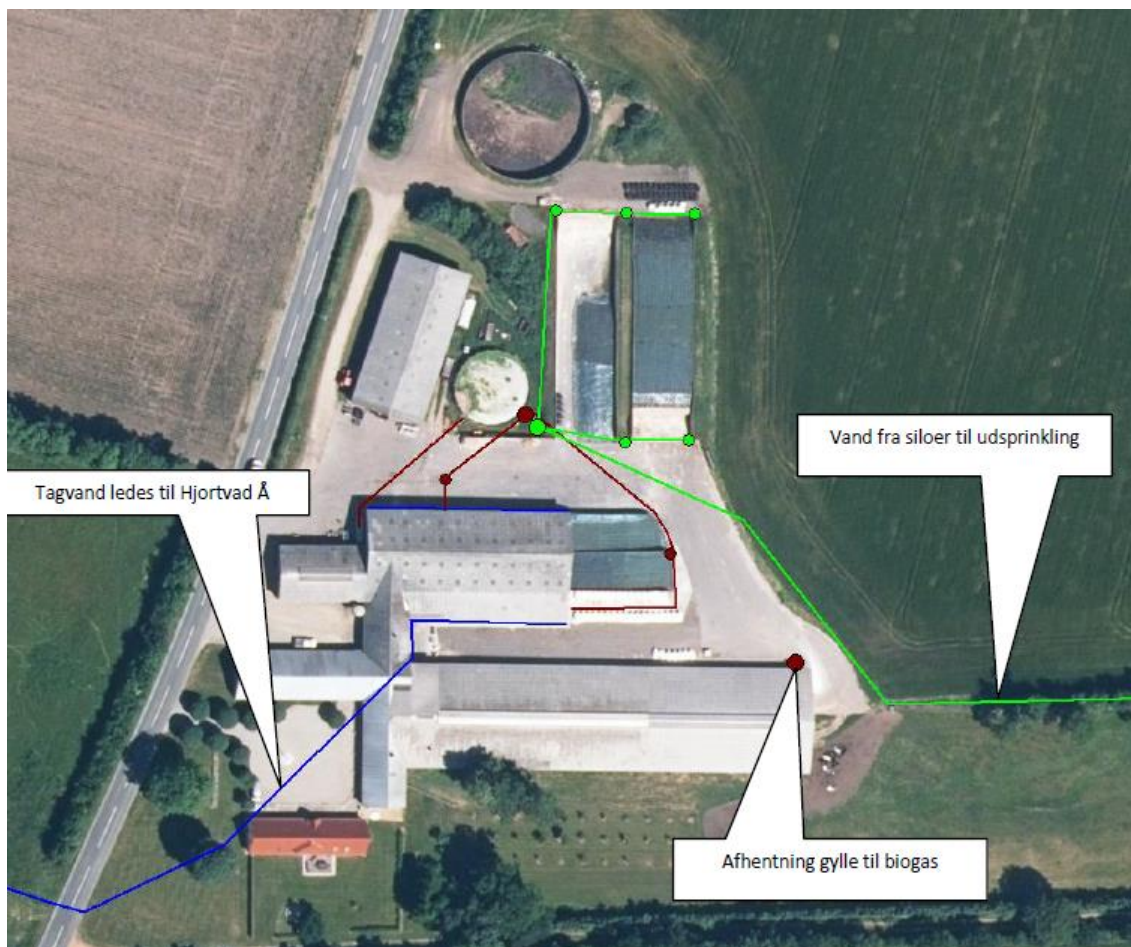
Der etableres ikke faciliteter der giver anledning til sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Alt processpildevand fra driftsbygningerne ledes til gylletank.

Vand fra kalvepladsen og siloerne E og F ledes til en pumpebrønd og pumpes i gyllebeholder 1. Vand fra ca. halvdelen af pladsen, der fremover kan bruges til ensilage og hele området, der kan bruges til dybstrøelse, ledes sammen med vand fra vaskepladsen også til gyllebeholder 1. Vand fra siloerne C og dele af pladsen foran siloerne ledes til udsprinkling på marken øst for kostalden.

Gylle fra stald 2 og afløb fra dybstrøelsen i bygning 4 pumpes også i gyllebeholder 1. Gylle fra kostalden afhentes til biogas.

Tagvandet fra de fleste bygninger ledes ud på jorden hvor det nedsiver. Tagvandet fra bygning 4 ledes til et rørlagt vandløb vest for ejendommen der fører mod syd ud i Hjortvad Å.

Kort 4: Afløbsplan

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand/restvand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen, og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgenæfstande. Genæfstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Genæfstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Genæfstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægdet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede genæfstand.

Genæfstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel. Det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genæfstand (m)	Korrigeret genæfstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Sørendalsvej 19	1	FMK	84,7	84,7	386,5	Ja
 Obbekjær	1	NY	180,7	178,9	4362,8	Ja
 Fremtidig byzone	0	FMK	267,8	267,8	5438,5	Ja

Tabel 5: Resultat af lugtberegninger.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Sørendalsvej 19, 6760 Ribe. Nærmeste samlede bebyggelse er Obbekjær, mens nærmeste byzone er Ribe. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Lugtberegninger i ansøgningen viser, at afstandskravene kan overholdes for såvel nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, byzone og samlet bebyggelse.

På den baggrund vurderes det, at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

I det indsendte ansøgningsmateriale er gødningshåndteringen beskrevet.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften.

Støj og rystelser

Støj

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, staldventilation ensilering, foderblanding, intern transporter, korntørring og lignende.

Der malkes normalt i perioderne kl. 4.00 - 6.30 og 15.30 - 17.30. Malkeanlægget er støjsvagt og placeret indendørs. Der blandes foder og fodres normal inden for perioden kl. 6.00 - 8.00. Afstanden til naboerne er forholdsvis stor. Der pumpes kun gylle fra kviestalden til gyllebeholderen med en traktorpumpe, hvilket kun sker i dagtimerne. Gylle fra kostalden afhentes af Ribe Biogas. Levering af foder sker hovedsagligt ved at løsvare tippes af lastbilerne i bygning 4, der indblæses kun kalveblanding i en udendørs silo. Levering af foder sker kortvarig og normalt i dagtimerne.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøtilladelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbrugloven som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage støjberregninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling - ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Esbjerg Kommune finder det sandsynligt, at støjgrænserne vil kunne overholdes med den planlagte drift, da der i ansøgningen ikke er konkrete forhold eller særlige problemstillinger der gør, at afstanden til naboer ikke i sig selv skulle medføre, at støjgrænserne må forventes overholdt.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give væsentlige gener for omgivelserne.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Transport

Der er tre indkørsler til ejendommen fra Østervej. Den sydlige indkørsel er til gårdspladsen og benyttes hovedsagligt privat.

De to andre indkørsler benyttes driftsmæssigt, hvor de fleste transporter sker via den midterste indkørsel. Der ændres ikke på tilkørselsforholdene.

Kort 5: indkørsler til ejendommen. Rød er til bolig og bruges stort set ikke erhvervsmæssigt.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler. Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over transporttyper og antal for både nudrift og ansøgt drift. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i tabellen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, Ansøgt drift	Kommentarer
Indkøbt foder	24	24	
Afhentning af mælk	182	182	
Brændstof	11	12	
Husdyrgødning	413	380	Afhentning af gylle og dybstrøelse til biogas ca. 180 Udbringning af gylle ca. 200
Husdyr til/fra ejendommen	24	24	
Grovfoder	264	280	
Døde dyr	12	12	
Affald	26	26	
Øvrige		20	
Samlet antal transporter	956	960	

Tabel 6: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Der ses ikke nogen stigning i transporter.

Mange af transporterne er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk og afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets og slagteriets køreplaner.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en tilladelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Der er ingen naboer i umiddelbar nærhed af bedriften der kan blive generet af støj fra til- og frakørsler til ejendommen. Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget. Det vurderes, at driften, i betragtning af afstanden til naboer og transportvejenes placering, vil kunne foregå, uden at det medfører støvgener. For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår

om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved larvemiddel i dybstrøelsen og hyppig udmugning ved småkalvene. Derudover vil der, hvis der opstår behov, blive anvendt andre godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges. Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

Der er lys i staldene døgnet rundt, dog med reduceret mængde om natten (natsenkning).

Der er en mast med udendørs belysning ved ensilagepladsen og lys ved kalvepladsen. Der bliver opsat yderlig to master med udendørs lys ved siloerne. Det udendørs lys tændes manuelt og vil kun være tændt, når det er nødvendigt i forbindelse med arbejdet f.eks. blanding af foder, afdækning af ensilage og pasning af kalve m.m.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøgers redegørelse om mulige uheld

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Ansøger oplyser følgende om minimering af risiko for uheld

Dieseltankene står indendørs i maskinhuset på fast bund uden afløb. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale som findes i nærheden.

Sprøjtemidler opbevares i en gammel fryser i maskinhuset. Fyldning af sprøjten sker på vaskepladsen hvor der er afløb til gyllesystemet, eventuelt spild opsamles med sugende materiale som findes i nærheden.

Gyllebeholderene er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Ved påkørsel eller strejf af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det

samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil Alarmcentral (tlf. 112) blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Hvis gyllebeholderene skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. Ejendommens gyllebeholdere ligger i en lavning hvilket gør at der i tilfælde af lækage på gyllebeholderen mindre risiko for at gylle løber ud over et større område. På ejendommen er der en traktor med frontlæsser og halmballer der kan benyttes til inddæmning af gylle.

Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om ressourceforbrug. Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Esbjerg Kommune finder, at der på et husdyrbrug af denne størrelse, bør forefindes en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, samt at der herefter til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommene, som skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side

placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

I den konkrete sager, er der tale om en udvidelse og ændring af dyreholdet, i eksisterende lovlige bygninger og landskabeligt set marginale ændringer af foder- og ensilagesiloer. Idet der ikke sker en udvidelse af ejendommens bygningsmasse, er påvirkningen af landskabet uændret, hvorfor hensynet til landskabet ikke tilside-sættes.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke omkringliggende naturområder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til, at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder⁴.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁵.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2404,0	397,1	2801,1
Nudrift	1864,6	370,1	2234,6
8 års-drift	1864,6	370,1	2234,6

Tabel 7: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 2.234,6 kg NH₃-N/år til 2.801,1 NH₃-N/år

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

⁴ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁵ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kort 6: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 8 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Ammoniakfølsom skov	0,1	0,6	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
2	Eng	0,0	0,1	Ej kategori	Ej relevant	
3	Eng	0,0	0,1	Ej kategori	Ej relevant	
4	Overdrev	0,0	0,1	2	Ej relevant	Maksimal tilladt totaldeposition på 1 kg N/ha/år.
Bilag IV arter						
Naturpunkt / art		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
-	-	-	-	-		
Internationale naturbeskyttelsesområder						
Navn/nr på int. naturområde		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		

Habitatområde nr. 78 - Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde	0,0	0,0	Urtebræmme langs Hjortvad Å. Mærket med 5 på kortet herover.
---	-----	-----	--

Tabel 8: Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 1-3 natur overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trold-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

⁶ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶ – til brug i administration og planlægning

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøtilladelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I ansøgningen beregnes den samlede årlige ammoniakemission til 2.801 kg NH₃-N og der er beregnet et BAT krav på 2790 kg NH₃-N. Niveau for ammoniakemission er dermed 11 kg NH₃-N over det beregnede BAT-krav.

Ansøgers godtgørelse om fravigelse af BAT krav

Det vejledende BAT-emissionskrav er ikke overholdt fordi der i ansøgt drift er medtaget en udvidelse af produktionsarealet på 40 m². Udvidelsen af produktionsarealet er medtaget, for at give mulighed for at rykke nakkebommen, f.eks. hvis der på et senere tidspunkt skal være plads til køer i nogle af de sengebåse, hvor der nu er kvier. Endvidere vil det også muliggøre hvis der på et senere tidspunkt skal installeres malkerobotter i stedet for malkestalden eller etableres en gang over foderbordet, der gør at produktionsarealet udvides lidt.

Normalt regner man med, at det kun er BAT at indføre teknologier der koster mindre end 100 kr. pr. kg NH₃-N/år. Med en overskridelse af de vejledende BAT-emissionskrav på kun 11 kg, er der kun 1100 kr. pr. år til at indføre teknologi der er BAT. Det er ikke muligt at indføre nogen ammoniakreducerende teknologi for kun 1100 kr. pr. år, derfor den planlagte udvidelse af produktionsarealet BAT.

Esbjerg Kommunes vurdering af afvigelsen af BAT og BAT niveauet

Esbjerg Kommune vurderer at ansøgers argumentation for afvigelse af BAT niveau på baggrund af proportionalitet er korrekt og at BAT niveauet konkret kan fastlægges som ansøgt. Esbjerg Kommune har endvidere gennemgået beregninger og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne.

Supplerende til ansøgers vurdering bemærker Esbjerg Kommune, at mulighed for fremtidig udvidelse af nakkebomsarealer, etablering af malkerobotter eller nye tværgange, netop udgør elementer i eksisterende indretning og drift, som jf. § 25 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, udgør grundlag for fravigelse af BAT niveauet.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. Der stilles vilkår der fastholder staldsystemerne.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Høring

I forbindelse med den 2 ugers offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger til projektet.

Samlet vurdering

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk